

Med sans for linjer og det estetiske

På besøk hos William Hultgren, Skien. Av Knut Edvard Larsen

Det var naturlig å tenke på William siden vi skulle lage et nummer med fokus på cabochonsliping. William er en de mange, trivelige karene du treffer hvert år på Eidsfoss Steintreff. Her pleier han å ha sitt faste bord full av praktfulle, selvlagde cabochonsmykker, -ringer og -bolaslips - det meste i egenproduserte sølvinnfatninger. I tillegg kan du finne en godbit til mineralsamlingen i en av kassene hans med overskuddsmateriale fra en av de mange samlerturene til William. Arbeidene hans er populære, for det er tydelig at det som frembys er kvalitet. William er en som virkelig har øyne for de gode mulighetene som ligger i et stykke stein. Så en dag i februar tok jeg turen over til Skien for å hilse på William Hultgren

Det tok ikke mange minuttene fra jeg hadde tatt av meg støvlettene og frakken og hilst på Else, kona hans, før jeg ble geleidet ned i kjelleren, gjennom TV-stue og bad inn til det aller helligste - til steinrommet. Et rom med velordnede montre, hyller og skuffer på alle kanter. Alle var fulle av mineraler og i god orden med kartotek og nummererte prøver. Det var en fryd å se.

“Før ordnet jeg alt etter kjemi, nå er jeg blitt mer opptatt av det estetiske i prøvene som får stå i montrene,” sier William. “For meg er stein en hobby som gjør at jeg kan dyrke et friluftsliv samtidig som jeg har med hjem noe å vise frem.” Han stråler av stolthet og glede over å få vise frem. Ikke rart. Her var resultatet etter mer enn 35 år med stein som hobby. Den ene prøven etter den andre kommer frem, hver med sin historie.

“Jeg har vært med i Telemark Geologiforening, nesten siden starten. De to første møtene fikk jeg ikke med meg,” forteller William videre. “Husker du artikkelen om “Råtten sild”? (NAGS-nytt 3, 1989). Dette var den eneste beryllen som ble funnet på den turen,” forteller

William viser frem en liten del av sitt ferdigslipete materiale.

William og viser frem en lang fingertykk beryllkrystall i matriks. Et skap fullt av zeolitter fra Færøyene, et annet med fargerike prøver fra Laurion i Hellas, nydelig lilla diaspor fra Sagabruddet, topaskrystaller fra Høydalen - her var det mye å se på. Mine øyne faller fort på en praktfull prehnittstoff fra Vevja II bruddet i Tvedalen. Ikke fra en larvikittpegmatitt, men fra en diabasgang i bruddet.

William er en av sølvguttene. En gjeng på 6 mannfolk samles hver onsdag. “Her lager vi innfatning ut fra plater av sølv. Det er ikke de problem i verden som vi ikke løser

Et utvalg ferdige sølvsmykker.

på de onsdagene”, forteller William. Han er pensjonist (født i 1932), arbeidet mange år som servicemann på høyspentbrytere. Grunnet alderen er han ikke lenger så mobil som tidligere, så sølvguttene, steintreffet, er viktige happenings han ikke går glipp av.

“Når begynte du egentlig begynte å interessere deg for stein?” spør jeg. “Egentlig har jeg alltid vært interessert, men det var særlig en episode i 4.-5. klasse som fikk meg interessert,” forteller William entusiastisk. “Klassen var på en utedag. Så pekte læreren på en hvit åre (kvartsgang) i et fjell og sa at det er i slike bånd at det kan finnes gull. Det syntes jeg var rart”. Nysgjerrigheten til William var vakt. Slipeinteressen startet med et AOF kurs på 70tallet, siden har han holdt kurs selv.

Nå tar William frem en virkelig godbit. Et smykke innfattet i sølv. Det er et stykke agat som er skåret til, slipt og polert etter alle kunstens regler. I det jeg ser det, er det som jeg der og da får lyst til å begynne å slipe stein jeg og. For ut av denne agaten trer et nydelig, malerisk landskap, en vulkan i solnedgang. Og det er ikke malt med pensel, men kommet frem fordi William så linjene og landskapet som lå der i råsteinen. Ja, William er en som har sansen for linjer og det estetiske.

“Har du flere arbeider du har laget?” spør jeg, for jeg ser ikke mange i steinrommet hans. “Bli med meg,” sier William og tar

Ferdige cabochoner.

meg med til den andre enden av kjelleren – til et helt bord fylt av smykker han har laget, akkurat slik han presenterer dem på Steintreffet. Jeg kikker og beundrer, tar bilder. Men det er mer, William tar meg enda lenger inn i kjelleren, åpner en ny dør, og jeg kommer inn i verkstedet.

Også her alt i sin beste orden. Mine øyne faller umiddelbart på et bord fullt av små flate esker. De er fulle av cabochoner i alle mulige farger. “Hvor finner du materiale til dette?” ville jeg vite. “De fleste av steinene jeg lager cabochoner av har jeg funnet i det lokale masseuttaket.” Jeg skjønner umiddelbart at det er mye fint en kan finne i en morenerygg. “Jeg finner noen, tar dem med hjem, sager over, undersøker mulighetene, ser etter mønstre og linjer, de fleste kaster jeg, men innimellom finner jeg noe flott.”

Mens jeg beundrer til øynene mine blir større og større, tar han frem flere esker fra et skap. “Dette er skrap,” sier han. “Skrap?” undres jeg, fordi det jeg ser er nydelige biter. Jeg spør. “Det er skrap,” sier William, “fordi de har en feil, enten en sprekk eller linje som ikke var der til å begynne med. Det jeg lager, vil jeg skal være perfekt. Jeg kunne aldri tenke meg å gi bort eller selge noe som det er en feil ved, om den aldri er så liten.”

Jeg begynner å ane hvorfor Williams arbeider er så populære.